

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ara 1 lej

IV. évfolyam 242 sz.

1935 szeptember 5.

Csütörtök

Megkezdődött az olaszok előnyomulása Afrikában

2500 főnyi olasz hadsereg átlépte a határt. -- Eltávozik Addis-Abeabából az olasz követség

London, szeptember 3.
A Reuter ügynökség adnai jelentése szerint megkezdődtek az olasz-abesszin elleneskedések. A még megerősítésre váró értesülések szerint ezer olasz és ezerötven bennszülött katona Eritreánál átlépte az abesszin határt és megkezdte az előnyomulást. Az olasz csapatok eddig nem találtak ellenállásra, de az abesszin hadsereg szintén csapattöredékeket végez.

A hangulat Keletafrikában rendkívül izgatott Addis-Abeabában Sirio olasz mérnök lakását ma reggel megtámadták és a ház ablakait bezúzták. A tömeget rendőrség szórta szét.

Elhalasztják a Népszövetség ülését a petroleummezők bérbeadása miatt?

Páris, szeptember 3.

Eden angol népszövetségi miniszter Párisba érkezett. Eden és Laval francia miniszterelnök a hétfői nap folyamán Párisban megbeszélést folytattak az olasz-abesszin viszály ügyében. Eden kifejtette Laval előtt, hogy az angol kormánynak, sőt az angol tőkének nincs semmi köze az abessziniai olaj vásárhoz, ellenkezőleg az angol kormány utasította addis-abebai követét, hogy a négus előtt nyomatékosan tanácsolja, hogy nyilvánítsa érvénytelenné a kiaknázási egyezményt.

Megállapítást nyert, hogy az angol-amerikai társaság száz százalékosan amerikai pénzen kötötte meg a szerződést és abban még Rickettnak sincs anyagi része.

Laval francia miniszterelnök és Eden hétfőn elhagyták Párisot és Genfbe utaztak, hogy résztvegyenek a népszövetségi tanács szeptember 4-i ülésén.

Addis-Abeba, szeptember 3.

Sidney Barten addis abebai angol követ tegnap megjelent az abesszin császár előtt, akinek tolmácsolta az angol kormány intéését. A válasz nem volt ugyan elutasító, de világosan ki lehetett venni, hogy a szerződést már nem lehet visszacsinálni. A négus kijelentette még az angol követ előtt, hogy jogtalannak és indokolatlannak tartaná, hogyha az olasz követ tiltakozását jelentené be az olaj egyezmény miatt.

Vasárnap délelőtt Addis Abebában egy csoport jelent meg az olaszok által lakott házak előtt és

kövekkel bezúzták az olaszok ablakait.

Az olasz követ már óvást is emelt e miatt, valamint azért, mert illetéktelen egyének felbontották az olasz diplomáciai postát és csak erélyes sürgetésre adták ki.

Addis Abebában nagy megdöbbenést keltett az a hír, hogy az addis abebai olasz követség személyzete rövidesen elhagyja Addis Abebat.

Megszállta a Földközi tengert az angol flotta

Lisszabon, szeptember 3.

Néhány nap óta portugál vizeken egy titokzatos flotta cirkál, amely még csak lobogót sem visel.

Portóban megállapították, hogy a 25 egységből álló flotta az angol haditengerészethez tartozik és egy cseppet sem tiltakozik nemzeti hovatartozását, sőt az angol kormány engedélyt is kért a portugál kormánytól, hogy az angol flotta, mely rendszeres gyakorlatát végzi, portugál vizeken

cirkálhasson.

Egyébként az egész földközi és közeli-keleti angol hajóflotta seregben nagy mozgalmal indult meg. Máltába megérkezett a Gloriosus nevű hatalmas angol cirkáló két másik cirkáló kíséretében. Három más angol torpedóromboló érkezését várják. A Star című angol lap annak a véleményének ad kifejezést, hogy ezt a fontos kikötőt meg akarják védeni az esetleges váratlan támadások ellen.

Temetik Astrid belga királynét

Brüsszel, szeptember 3.

Astrid belga királyné temetési szertartása kedden délelőtt vette kezdetét. Szombat óta több százezer főnyi tömeg zarándokolt a körülrajongott fiatal királyné ravatalához, hogy lerója utolsó tiszteletét a halott uralkodónővel szemben.

Kedden már a kora reggeli órákban valószínű népvándorlást indult a királyi palota felé. A főváros valamennyi házára kitűzték a gyászlobogót. A halotti misét Brüsszel hercegérseke pontifikálta, ami után elindult a végeláthatatlan temetési me-

net, élén Lipót királlyal, akinek sérülése ugyan még nem gyógyultak be, de az orvosok tanácsa ellenére is kijelentette, hogy a temetésen részt kíván venni.

Bucuresti, szept. 3.

Kedden reggel Astrid belga királyné temetésének napján a fővárosban is nagyarányú gyászistentiszteleteket tartanak. A katedrálisban maga az udvar is meg fog jelenni a kormánnyal együtt. Ezenkívül az összes bucurestii templomokban gyászmiséket tartanak a tragikus véget ért királyné lelkiüdvéért.

Az 500 főnyereményes őszi tombola 7. száma

Kilenc bányász halálos balesete Franciaországban

Páris, szeptember 3.
Bruay francia bányában, halálos tömegszerencsétlenség történt. A bánya egyik tárnájában hat munkás dolgozott, akiket hirtelen mérges gáz támadt meg. A munkások

nak nem volt annyi idejük, hogy elmeneküljenek, úgy, hogy mind a hat munkás a tárnában lelte halálát. A hatóságok vizsgálói indítottak annak megállapítására, hogy miképpen történt a szerencsétlenség.

Nyolcvanhat ember ivott a veszett tehén tejéből Miskolcon

Miskolc, szeptember 3.
Miskolcon valóságos tömegveszettség tört ki egy veszett tehén miatt. A hatóságok megtudták, hogy Letanovszki Józsefnek tejgazdaságának egyik tehene megveszett és a veszett tehén teje a többi tej közé keveredett. A tejgazdaságból 32 családnak hord-

tak tejet. Az orvosi hivatal megállapította, hogy nem kevesebb, mint 85 ember ivott a tejből. Valamennyit most a budapesti Pasteur intézetbe szállították. A vizsgálat megállapította, hogy a tehén veszettségét egy kutyaharapás okozta.

Vakmerő betörések Marghitán

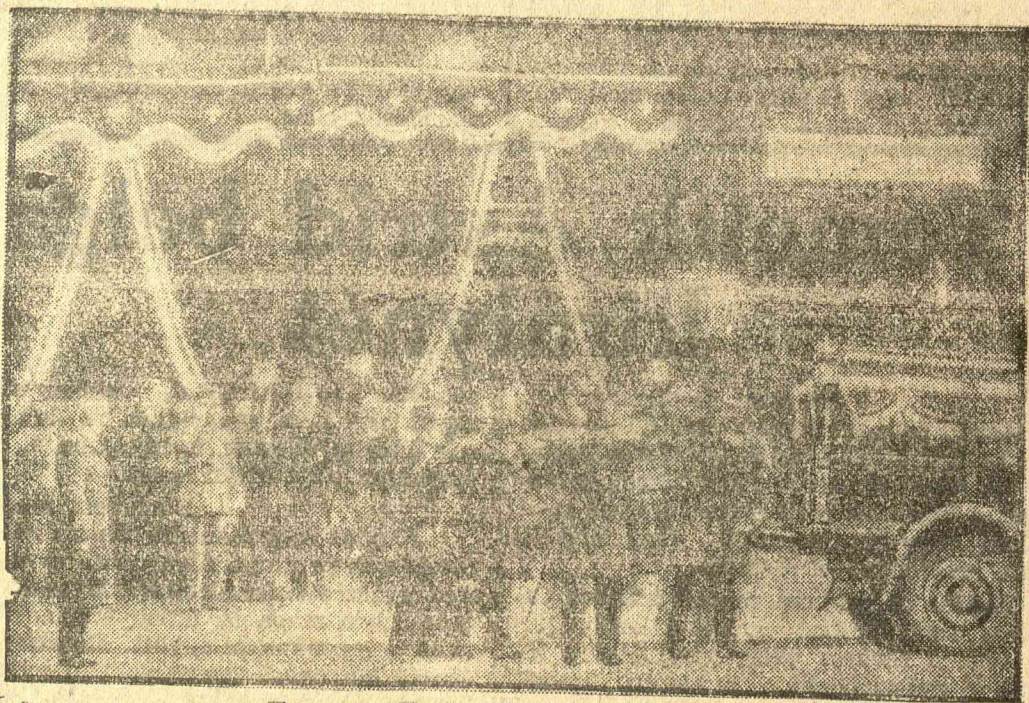
Marghita, szeptember 3.
A napokban Gelberger Kálmán marghitai lakosnál lakásán nyitvalevő ablakon egy eddig még ismeretlen tettes beugrott és onnan a kint levő értékes aranyórát vitte el.

A betöréses lopásról a következőket sikerült megtudnunk: Gelberger Kálmán lakásának ablakát a nyári hőség miatt nyitva tartotta, de a szobában mindenkor égni szokott egy kisebb petróleumlámpa. Gelberger Kálmánné éjjel arra ébredt fel, hogy a lámpa nem úgy ég, min ahogyan az rendszeren szokott égni, éppen ezért a lámpát felcsavarta, hogy jobban égjen, de legnagyobb meglepetésére rövid idő után a lámpa ismét csak pislákolott. Miután ezt a körülményt gyanusnak találta, ismét felkelt és akkor már egészen felcsavarta a lámpát, hogy avval a szobában körül tudjon nézni, amikor a lámpával a szoba tulsó oldalára világított, legnagyobb meglepetésére azt látta, hogy a szobában egy idegen férfi tartózkodik, aki abban a pillanatban az ablakon keresztül kivetette magát. Miután a nagy sötétségben nem lehetett megtudni, hogy ki

az illető, a csendőrnég a rendőrséggel karöltve indította meg az ismeretlen tolvaj kézrekerítésére a vizsgálatot.

Ugyancsak nagyobb szabású betörés volt vasárnap reggelére virradólag. Ismeretlen tettesek feltörték a Horváth-féle nagyrafikot, ahonnan nagyobb mennyiségű trafikot vittek el. Érdekes, hogy az utóbbi időben ez már a harmadik eset, amikor a nagy trafikban betörnek és valószínű, hogy egy és ugyanaz a tolvaj követi a sorozatos betöréseket, akiknek letartóztatása csak napok kérdése.

— Gyomor és bélhurut, az emésztés hiányossága, erős bomlási és erjedési folyamatok a gyomorbélhuzamban, békibaktérium és gyomorsavtúltengés az enyhe természetű „Ferenc József” keverékvíz használata által legtöbbször rövidesen megszűnnek. A forró égő országokban észlelt orvosi tapasztalatok igazolják a Ferenc József víz rendkívül értékes hatását vérhasnál és olyan gyomorbetegségek esetén, melyek váliólázzal együtt lépnek fel.

Képtávirat Astrid belga királyné koporsójának Brüsszelbe érkezéséről

A halott királyné koporsóját miniszterek e melik le az autóról a gyászbaborult királyi palota előtt.

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szeptény.

Aki 40 szeptényt összegyűjt, az résztvehet az 500 nyereséyes tombolán

1935 szeptember október hó

A NAP

★
Levél Gentbe

Mélyen tisztelt Népszövetségi Tanács!

Önök ma összeülnek, hogy határozzanak háború és béke, emberek millióinak sorsa felett. Önök ma összeülnek, ha jól tudjuk nyolcvannyolcadszor, hogy egy olyan kérdésben döntsének, amelynél súlyosabb mindaddig nem foglalkoztatta az igen tisztelt Tanácsot. Jól tudjuk valamennyien, hogy ez is csak affél szolás mondás, hiszen az utóbbi időben, valahányszor összeültek Önök, mindig elhangzott egy olyan nyilatkozat, amellyel az mondotta, hogy a helyzet legalább olyan súlyos, mint 1914-ben, mindig akadt egy diplomata, aki gondterhelten jelentette ki, hogy ilyen súlyos kérdésben még nem kellett határozniuk, végül pedig az ülés befejezése után bizonyos von vonzó, hogy valaki Önök közül kijelenti, hogy könyökünkkel suroltuk a háborút. Igazi szerencse, hogy ez csak amolyan képletes kifejezés, mert hiszen az utóbbi hónapok során, könyökünk annyira foglalkoztatva volt a tekintetben, hogy nemcsak kabátunk menti tönkre a sok súrolásba, de a bőr is a könyökünkön.

Mélyen tisztelt Népszövetségi Tanács! Most, amikor Önök nyolcvannyolcadszor ülnek össze, hogy határozzanak stb. stb. most amikor Önök ismét gondterhelten arccal készülődnek a nagy kijelentésekre, engedjék meg nekünk, hogy kijelentsünk mi is valamit. Azt, hogy hiszünk Önöknek. Ezuttal talán először.

Mert igen tisztelt Népszövetségi Tanács, eddig — be kell vallanunk — az volt a helyzet, hogy nem sokat adtunk Önöknek. Mi már előre tudtuk, hogy akármilyen súlyos an itéljük meg Önök a helyzetet, nem lesz belőle semmi baj. Önök nem fogják megoldani tudni a kérdéseket, de baj mégse származhat belőle, mert addig vitatkoznak, addig vagdosnak egymás fejéhez érveket és iller érveket a párnázott székekből, amíg az emberiség egén összegyűlt viharfelhők elunják a dolgot és maguktól is eloszlanak.

Ezuttal hiszünk azonban, melyen tisztelt Népszövetségi Tanács. Tudjuk, hogy a helyzet igen súlyos. Tudjuk, hogy ennél nehezebb kérdés nem foglalkoztatta a Népszövetséget. Tudjuk, hogy 1914 kismiska volt ahhoz képest, ami most van és tudjuk, hogy könyökünk komoly veszélynek van kitéve, amennyiben hajszál sem választ el attól, hogy ne csak suroljuk vele a háborút, hanem bele is üssük alaposan valami szorongatásba, vagy lövésre váró helyzetbe.

Eppen ezért mélyen tisztelt Népszövetségi Tanács, bátorodunk Önöket arra kérni, hogy a megnyíló ülésen szíveskedjenek fenti, már többször ismertett kijelentéseiket mellőzni. Mindnyájan tudjuk, hogy a helyzet súlyos, hogy akönyökünk stb. stb. Most mélyen tisztelt Népszövetségi Tanács azt szeretnők, ha szavak helyett tetteket kapnánk, olyan tetteket, amelyek alkalmasak lennének arra, hogy soha többé ne legyen a helyzet olyan súlyos, mint 1914-ben és soha ne legyen alkalma könyökünknek a háborút surolni.

Az európai népek milliói.

2. oldal

“ERDELYI MAGYARSÁG”

1935 szeptember 5.

Alhírek Gömbös Gyula berlini látogatásáról

Antasztikus kombinációk, amelyekből csak annyi igaz,
egy a magyar miniszterelnök -- pár napig vidéken volt

Budapest, szeptember 3.

A magyar politikai körökben szenzációt keltett az a külföldön kolportált hír, hogy Gömbös Gyula magyar miniszterelnök az elmúlt hét folyamán egészen titokban elutazott Berlinbe és ott a német kormánnyal tárgyalásokat folytatott a magyar-német viszonyok kimélyítése végett. A magyar legitimista párt vasárnapján Griger Miklós képviselő foglalkozott ezzel és annak a véleményének adott ki-nyilvánítást, hogy lehetetlennek tartja, hogy Gömbös Berlinbe utazott volna, akkor ami-

kor a kisantant Bledben a Habsburg restauráció ellen foglalt ismételt állást.

A magyar lapok, amelyek először tartózkodóan fogadták Gömbösnek berlini utazását, most megcáfolták az utazás hírének és megállapítják, hogy az nem egyéb, mint külföldi politikai kacska. Tény az, hogy Gömbös Gyula a múlt hét folyamán három nap szabadságon volt, azonban ezalatt az idő alatt nem hagyta el Magyarországot területét, hanem csatláka körében vidéken üdült.

Elindult az első szovjet hajó Románia felé

Megkezdődik a rendszeres hajóforgalom a Dnyeszteren

Tighina, szeptember 3.

A román hatóságok értesítést kaptak, hogy Odesszából egy szovjet hajó indult utazni Tighina felé. Ez az első eset a világháború óta, hogy szovjet hajó a Dnyeszteren

fog végighajózni. Azt gondolják, hogy a szovjet hajó építészeti anyagokat hoz a tighinai hid számára. A hatóságok gondoskodtak arról, hogy a szovjet hajó útja kényelmes és akadálymentes legyen.

Pusztító tűzvész a morenii petroleumtelepen

Fejvesztve menekült a munkásság az egyre
jobban terjedő lángok elől

Moreni, szeptember 3.

Hatalmas tűzvész pusztított tegnap Moreniben az Astra Romana Olajtelep 108-as számú szondájánál. Tegnap a munkások a homok szondát tisztították. Valószínűleg, hogy a homokmerő kenél odaütött a kut falához és így a dörzsölés következtében egy szikra pattant ki az acélkannából, amely meggyújtotta a kuthan levő gázt. A meggyulladt gáztól kigyulladt a homokkut körül kiöntött nyers petroleum is. Azonnal a szerencsére elzárt petroleum szondájára terjedt, amely szintén pillanatok alatt lángallobbant. A tűz veszedelmes

gyorsasággal terjedt, úgy, hogy a munkások csak úgy tudtak menekülni, hogy minden szerszámukat eldobva elfutottak. Később megérkezett az Astra Romana tűoltó csapata is, amelynek sikerült a tüzet helyhez kötni, hogy az ne terjedjen el a többi szondákra, egy órai emberfeletti munka után pedig a veszedelmes tüzet el is oltották. Így is azonban a 108-as számú szonda teljesen elégett, valamint tönkrementek az összes gépek is. A kár több mint egy millió lej. A hatóságok és az Astra Romana igazgatósága megindította a vizsgálatot.

Amikor a rabló összevessz feleségével

Két évvel ezelőtt elkövetett aranyrablás
tetteseit fogták el Alba-Iulia

Alba Iulia, szeptember 3.

Alba Iulia közelében két évvel ezelőtt történt aranyrablás történt. Hat álarcos rabló ének idején megjelent Mettsen Vasile volt lmasul marei jelenleg zlatnai köz-
ségi jegyző aranybányájában és az őt megkötözve, hetvenezer lej értékű aranyat raboltak el.
A rablás 1933 decemberében történt, amikor a hó egész éjszaka esett. A nyomokat a hóesés teljesen eltüntette s így a nyomozás holtpontra jutott.

Már-már ugylátszott, hogy a nagyszámú aranyrablás titka sohasem lesz megoldva, amikor most váratlan fordulatot vett az ügy.

Az egyik rabló ugyanis összevesszett feleségével, akit a csendőrségen feljelentette, mert elköltözött tőle. Az asszony bosszúból elmondta a csendőrségen, hogy a két évvel ezelőtt elkövetett aranyrablást

Cloamba Aron, Tica Petru, Tica Ioan, Morar Simion, Zdira Aron és Zdira Gheorghe követték el, akiknek Zberta Simion aranybányász segédkezett.

A tetteseket sikerült is elfogni, egyedül Zberta Simion letartóztatására nem volt szükség, tekintettel arra, hogy ő már régebben az alba-iuliai fogház lakója, miután meggyilkolta sógorát. A hat rabló teljesen beismerté vállomást tett, csak még az orgazdák kielétét nem árulták el.

Niculescu lugoji püspök lesz a blaji görög katolikus érsek

Deva, szeptember 3.

A blaji görög katolikus érsek kinevezése ügyében újabb fejlemény állott elő. A devai egyházi körökben úgy tudják, hogy a kormány a Vatikánnal Niculescu lugoji görög katolikus püspököt fogja ajánlani a blaji érseki székre. Ugy tudják, hogy a Vatikán el fogja fogadni a kormány ajánlását és Niculescu püspököt fogja kinevezni a blaji érseki székre.

Izgalmas életmentés a nyílt tengeren

London, szept. 3.

Kalandos körülmények között menekült meg a „Yankeu” nevű angol jacht személyzete. Tegnap éjjel a tengeren nagy vihar dult és a körutazást tevő „Yankeu” nevű jachtot felborította. A hajó személyzete csak úgy menekült meg, hogy a lassan süllyedő hajóba kapaszkodott addig, míg a mentő expedíció meg nem érkezett. A jachtot később szintén sikerült megmenteni az elsüllyedéstől.

Megtakarítja a tandíjpénzt

ha az iskolászezonra a

London kötődében

vásárol szvettért, harisnyát, reolomnadrágot és se kendőt

Notre Dame de Sion és más Intézetek által előírt szvettérek eladási helye
Mértés után és készen legolcsóbban.

RÁDIÓMŰSOR

SZERDA

Bucuresti: 13.05 Gramofon. 13.55 Gramofon. 14.35 Gramofon. 18 Jonescu zenekar. 20.20 Gramofon. 21. 15 Zongora és ének szonok. 21.05 Rádiózenekar. 22.45 Rádiózenekar.

Budapest: 7.45 torna, utána hanglermek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05 Hanglermek. 13.30 Hírek. 14.30 Kalmár Rezső — Balázs László szalonötöse. 17.10 Diákféltára. 18 Kovács Kálmán előadása. 18.30 Rácz Pali és cigány zenekara. 19.30 Báró Melcomes Albert előadása. 20. éhér Pál énekel. 20.55 Vidám óra. 22.25 Hírek. 22.45 Az 1. honvéddyalogezred zenekara. 24.10 Hanglermek. 1.05 Hírek.

CSÜTÖRTÖK

Bucuresti: 13.05 Gramofon. 13.55 Gramofon. 14.35 Gramofon. 18 Rádiózenekar. 20.20 Gramifon. 21 Pillangókisasszony gramofonon. 24 Román zene.

Budapest: 7.45 torna, utána hanglermek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05 „Triumph” énekegyüttes. 13.40 Hírek. 14. Rendőrzezenekar. 17.10 Péter Rózsa meséi. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18 Közvetítés a mező kövesdi egészségvédelmi mintajárásból, Szent István község egészségházából. 18.45 Magyar Gábor gondonkázik. 19.15 A nő hivatása a háztartásban. 19.45 Bánóczy Dezső hanglemmezrevüje. 21.05 Budapesti Hangverseny Zenekar. 22.40 Időjárás jelentés. 23. Veres Lajos és cigányzenekara. — 24.15 Kertész Miklós jazz-zenekara. 1.05 Hírek.

3. oldal

“ERDELYI MAGYARSÁG”

1935 szeptember 5.

Csak magától függ.

— Eszem ágában sincs a rendőrség kezére kerülni.

— Helyes. És még valamire akarom fiyelmeltetni. — Pompey hangja halk volt és jelentőségteljes. — Ha a leány lakásában valami írást találna, ami amúgy senki tartozik magára, azt ajánlom, hogy adja nekem. Jobb lesz magának is, a leánynak is, ha megteszi.

— Készséggel — igérte Dave. — És hol találhatom meg magát?

— Majd én jelentkezem — mondta Pompey és elsietett.

VIII FEJEZET.

A kis kocsmá gazdája megrakott tálcával lépett be a szobába. Bánatos képe kicsit földerült, mikor meglátta hogy Davet, legalább egyelőre nem ölték meg az ő házában. A két fiatalember meglehetősen békességben cigarettázott az egyik asztalka mellett. A gazda eléjük rakta a tálcát és elhuzta az ablakok függönyét. Hét óra felé járhatott lassan világosodott az álmos novemberi reggel. Rudy Dave bilincsére mutatott.

Kévéssel 8 óra előtt Rudy telefonon a ház elé rendelte egyik cizsiofför ismerősét. Míg a kocsi várokozta, újabb ragtapasz csikokat szedett elő.

— Hunyja be a szemét — parancsolta Davenek. — Nem óhajtjuk hogy ide bármikor visszatérjen.

— Világos nappal van. Meglátják — elelnkezett Dave.

— Majd szemére huzza a kalapiját. — En meg kivezetem a tárhoz. Amint az első mellékucába befordultunk, letépheti a tapaszt.

Dave beletörődött. Nem messze, a Cooper-téren kiszálltak a kocsiból és gyalog vágtak neki a Negyedik Avenuenak. Dave zsebébe rejtette a jobbkezét. Nemsokára találtak is egy vaskereskedést, de még nem volt nyitva. Feljebb sétáltak kicsit és mire visszajöttek, éppen megérkezett egyik segéd és nyitotta az ajtót.

Rudi belépett. — Acélfürészre van szükségem. — Olyasmire, ami centiméter vastag acélt is keresztülvág.

Rövid keresgélés után a segéd eléjük rakta a kívánt holmit.

— Jó, vágott közbe Rudy szárazon. — Ez az ami nekem kell. Egyszerre csatlott volt kezében a pisztoly és hanyag mozdulattal ráfogta a segédre. — Szíveskedjék csak leeresztelni ezt a kis emléktárgyat a barátom csuklójáról. Maradjon csendben, akkor nem történik baja.

A segédnek még az álla is leesett félelmében. Eszébe se jutott, hogy ellenkezők. Reszkető kézzel csitította rá a fűrész és bilincsre és néhány ügyes mozdulattal kiszabadította Dave csuklóját. A bilincset Rudi zsebrevágta.

Üres tavi állt a járda mellett és Dave gondolkodás nélkül belevetette magát. — Hogy Rudy merre tűnt el, azt nem látta. Csak hat háztömbnyire volt a közös lakása Billel — viszont öt perc múlva fölesendült az ébresztő óra csengője. Ösztönös óvatosságból mégis megállította a kocsit a Tizenhetedik ucca sarkán és gyalog futott a ház felé. Az ébresztő ára 3 óra 19 percet mutatott. Dave öt perccel hátrább igazította, gyorsan lehányta magáról a ruhát és ágyba bujt.

Mikor az óra csöngetett, lelkiismeretesen ásitozott és nyújtózkdott ő is, akár csak Bill a tulsó ágyban.

(Folyt. köv.)

Izgalmas hajsza egy gyilkos után a budapesti Andrassy-uton

Budapest, szeptember 3.

Különös gyilkossági kísérlet történt tegnap délelőtt Budapest legforgalmasabb helyén, az Andrassy-ut mellett elterülő Hunyadi téren. Délelőtt, amikor az ut a legforgalmasabb volt, a Hunyadi tér felől az Andrassy-uton végig, akit nagy embertömeg követett „Fogják meg gyilkos” kiáltással. Ugyanakkor a Hunyadi téren egy idősebb ember a park korlátjához támaszkodva vánszorgott az Andrassy-ut felé, mellől csak egy patakzott a vér és benne volt egy hatalmas tör.

A tömegnek sikerült elfognia a fiatal embert, akit a rendőrség megkötözve hozott vissza a Hunyadi térre, ahol szembesítették az áldozattal. Kiderült, hogy az áldozatot Nagy Istvánnak hívják és egy lakásbeendezési vállalatnak a szobafestője a ma-

sikat pedig Vas Árpádnak hívják és szobafestő. A két szobafestő a Hunyadi téren levő korcsmában összeszólalkozott. Nagy ekkor elhagyta a vendéglőt és kiment a Hunyadi tére és leült a parkban egy parkra. Nemsokára rá követte Vas, aki meg az idősebb ember előtt, majd hirtelen mozdulattal egy hatalmas rántott elő és egymásután kétszer idősebb ember mellébe szúrt. Majd a sebesebbre hagyva elkezdett futni a négy Andrassy-uton.

Vas Árpád, miután elfogták azt, vallott hogy nem tudja, hogy mi történt vele, miért követte el a gyilkossági kísérletet.

Az áldozatot egyébként beszállították a kórházba, ahol bekötözték sebeit. Reményes, de remény van az életben maradásához.

SACUENII HIREK

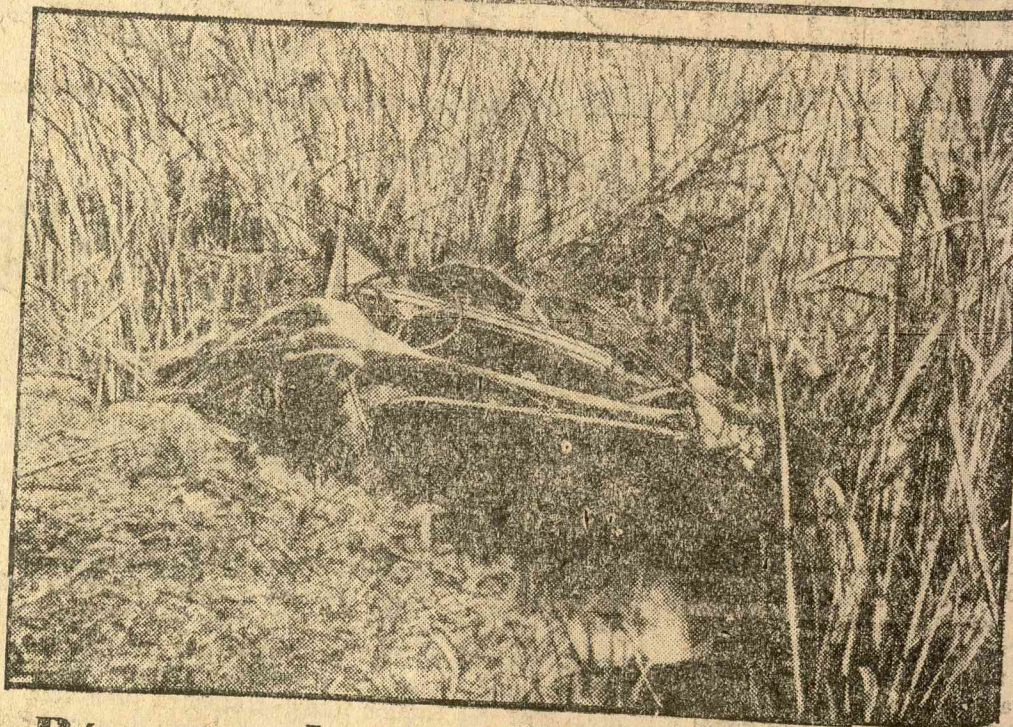
Jól sikerült a Tüzoltó majális. Vasárnap tartották multságukat az állomás mellett „Resti”-féle vendéglő összes helyiségében az ujonnan megszervezett önkéntes tüzoltók. Igazi békebeli hangulat volt. Hatalmas tömeg száznyi tömeg vett részt a tüzoltók multságán, ahol az intelligencia is szép számmal képviselte magát. Eleinte csak két banda a vendég marghitai tüzoltózenekar és Szilágyi Géza cigányzenekara húzták a talpalátót, később azonban már Sacueni valamennyi cigánybandája kint muzsikált és régen nem láttunk anyi jókedvű embert. A kora délelőtt megkezdett multság csak a késő hajnali órákban ért véget. A bál rendezése körül kifejtett önzetlen tevékenységért díszismerés megilleti Saraleanu Constantin komiszárt, valamint az egész rendezőseget.

Tennisz egyleti multság. A napokban nagyszerűen sikerült multságot rendeztek a Tennisz-egylet tagjai, a Tüzoltó vendéglő kerthelyiségében. A társaság tagjai teljes kivilágos virradatig táncoltak és mulattak együtt a legjobb hangulatban.

Kommunista letartóztatás. A napokban feljelentés folytán a csendőrség házkutatást tartott Encsel M. sechuenii lakosnál. Encu Floarea csendőrmester vezetése alatt, ahol is nagyobb mennyiségű kommunista

röpiratokat és vadászfegyvert találtak és rejtve. Encsel letartóztatták és az oradei ügyészszégi fogházba szállították.

A legutóbbi hetivásáron már az állam megbízottak is vásárolták a búzát Sacuenin. Pénteken, ahogyan a városban kizörgasztott plakátok hirdették megkezdődött az állami bevásárlók Sachuenin. A búzát minimális 340 lejes árban vették át a megbízottak és minden levonás nélkül azonnal fizették. Az egész vidékről óriási mennyiségben hozták be az eladandó búzát és a főzef műmalomban, hol az átyétel történt több vagon buza cserélt gazdát. Közben egyesek igyekeztek elhíresztelni a piacon, hogy ezekért a búzáért nem fizetnek azonnal és különböző levonásokat eszközölnek. Ezekkel az állhíreikkel, mely valószínűleg egyesek érdekébe állott, sikerült is nagyon sok eladót elriasztani attól, hogy az állam megbízottakhoz vigye a búzáját. Később azonban bebizonyosodott a hír valótlanága. Az első bevásárlási napnak határozottan nagy sikere volt. A kiküldött kijelentése szerint különben az egész Biharban Sechenin várják a legjobb minőségű búzát. A bevásárlók nemcsak a pénteki hetipiacon, hanem egész héten át veszik a búzát. Valószínűleg most már megszűnt az eladók bizalmatlansága és a legközelebbi hetipiacra még nagyobb mennyiségű felhozatal lesz.

Pár perccel a luzerni katasztrófa után

A belga királyi pár halálautója a bierwaldstätti nádasba rohant. A belga király megtiltotta az autó lefényképezését de egy zsemfüles fotóriporternek mégis sikerült kijátszania a szigorú tiltó rendelkezést.

Kik nyertek a tombolán?

A harmadik 50 nyeremény. -- Még két napig lehet jelentkezni

Tegnap folytattuk a tombola eldöntését. Újabb 50 olvasónknak kedvezett a szerencse akikkel most már 150 nyeremény sorsa dől el. A nyerőszámok a következők:

Női ruhát nyert: 774, 3858, 1324.
Férfi öltöny: 3276, 3732.
10 mtr vászon: 1560, 1766, 168.
Nyári vászon cipő: 3662, 201, 3830, 2090, 3746.
2 pár női harisnya: 202, 2445.
2 pár férfi zokni: 3827, 1941, 3676.
Női svájci sapka: 1044, 2663.
Ridikül öv garnitúrával: 2208, 1926, 3337.
3 darab kanál, 3 darab villa: 1261, 3833, 1733.

Fésti garnitúra: 3823, 2204.
Likör szervíz: 2336, 3045, 3896.
Boros szervíz: 3841.
Bőr pénztárca: 3892, 3822, 1734, 3540, 2218.
Cigaretta tárca: 3828.
12 darab finom illatos szappan: 4000, 3821.
Kölni puder: 965, 1923, 3881, 2453, 3050.
1 doboz levélpapír: 3826.
Regénysorozat: 1041.
Pulover: 3899, 3840, 351.
Figyelmébe ajánljuk olvasóinknak, hogy csütörtökig bezárólag lehet még jelentkezni tombolajegyekért.

Pásztorlevélben tiltakozik a német püspöki kar a hitlerizmus ellen

Berlin, szeptember 3.

Tegnap tartották meg a fuldai püspöki értekezletet amelyen a német püspöki kar teljes számban vett részt. Az értekezlet pásztorlevelet adott ki, melyet a biborosok, érsekek és püspöki kar irt alá.

A pásztorlevél erőlyes hangon kelvédelmére az egyház dogmatikai és erkölcsi tételeinek, amelyek összességükben elöntében állanak a nemzeti szocializmusnak a házasság és a fajelméletéről hirdetett tévtanával.

A pásztorlevél visszautasítja az alaptalan és hazug vádak, amelyek szerint a katolikus

szervezetek szövetkeznek a kommunista szervezetekkel. Erélyes hangon utasítja vissza továbbá, hogy a katolikus szervezetek a nemzeti elveket nem tartják tiszteletben.

A pásztorlevelet

ma reggel Németország összes katolikus templomaiban felolvassák és a pásztorlevél kihirdetésével egyidejűleg a fuldai értekezlet tiltakozást intézett Hitler-hez.

A pásztorlevél gerinces és szókimondó hangja világszerte nagy feltűnést keltett és kihatásában kiszámíthatatlan.

Sulyosan megbüntetik azokat, akik 14 éven aluli alkalmazottakat tartanak

A munkaügyi felügyelőségek ellenőrzik a rendelet végrehajtását

Bucuresti, szeptember 3.

A munkaügyi minisztérium nagyfontosságú rendeletet adott ki, amely szerint 14 éven aluli alkalmazottat egyetlen vállalat vagy cég sem alkalmazhat és az ilyen alkalmazottakat haladéktalanul el kell bocsájtani.

A rendelet végrehajtásával a munkaügyi felügyelőséget bizta meg a minisztérium. Oradeára is megérkezett a rendelet, a

melynek alapján a munkaügyi felügyelőség felhívja az összes munkaadókat a rendelet végrehajtására, mert ellenkező esetben a rendelet elleni kihágókat

500 lejtol 2000 lejig terjedhető pénzbírsággal sújtják.

Visszaesés esetén a büntetés ennek tízszerese. A munkaügyi felügyelőség a rendelet végrehajtásának ellenőrzését már a holnap napon megkezdi.

Hat roiti gazdálkodó összeverte a falu jegyzőjét

Oradea, szeptember 3.

A bihormegyei Roiti község csendőrsége letartóztatta és átadta az ügyészségnek Tudoc Teodor, Lucaci Miron, Faragau Gavril, Lucaci Nicolae, Blaga Josif és Moldovan Gheorghe roiti gazdálkodókat, akik a községi tanács legutóbbi ülésén

botokkal megverték Costa György községi jegyzőt. A verekezés után kényszerítették a községi tanácsot, hogy hagyják abba az ülést.

A vizsgálóbíró még tegnap megkezdte a hat ember kihallgatását, akik elmondották, hogy azért álltak bosszút a jegyzőn, mert az taxát vetett ki rájuk a községi legelő hasz-

nálatáért, jöllehet ők sohasem legeltették a lataikat a legelőn.

A hat gazda ellen hatóság elleni erőszak és tettelegesség címén folyik az eljárás.

Uj előírás szerinti
Számla-könyvek
készültek és kaphatók
Pásztor Ede papíráruházában
Piața Mihai Viteazul 4.

Elfogták Bucurestiben egy timisoarai gyár oradeai származásu sikkasztó tisztviselőjét

Timisoara, szeptember 3.

A timisoarai Chimex gyár tisztviselője volt Spitzer Béla 25 éves fiatalember, akivel évekkel ezelőtt Oradeáról származott el a Bányász fővárosába. Pár héttel ezelőtt Spitzer Béla, aki meglehetősen nagy lábón él, nyomtalanul eltűnt Timisoaráról. A gyárban vizsgálatot tartott és megállapították, hogy Spitzer nem kevesebb, mint 40 ezer lej sikkasztott el. A sikkasztó és megszökött tisztviselő ellen körözőlevelet adtak ki és most a bucarestii rendőrségről érkezett távirat szerint Spitzert ott elfogták egy Fekete Irén nevű bártáncosnő társaságában, akivel együtt szökött meg. Spitzert már át is szállították a timisoarai rendőrségre.

Bizományosaink figyelmébe!

Kérjük bizományosainkat, hogy az eladott tombolajegyek szelvényeit, valamint a megmaradt tombolajegyeket azonnal küldjék be kiadóhivatalunkba.

Összeverekedett két munkás a piacon

Oradea, szeptember 3.

A piacon szolgálatot teljesítő rendőr tegnap este 9 óra tájban egy véresen fetrenző munkáskülsejű emberre bukkant. A nyakszirtjén sulyos sebből vérző embert beszállította a közkörházba, ahol kihallgatták. Itt megállapítást nyert, hogy az áldozat Dombi Károly 38 éves munkás, aki a Densusianu-utca 26. szám alatt lakik. Elmondotta, kissé virágos állapotban tartott hazafelé, a mikor megtámadta Vargha György Alexandri-utca 38. szám alatti munkás és rövid szóváltás után kést ragadva, nyakszinten szurta. A rendőrség őrizetbe vette a késelő munkást és megkezdte kihallgatását.

Veszek
Ócska ólmot
Cim a kiadóban

Valea lui Mihai sportja

Valea lui Mihai, szept. 3.

A valea lui mihai Gloria vasárnap a marghitai Victoriát látta vendégül. A mérkőzés 3:3 rányban eldöntetlenül végződött. Az első félidőben a Gloria 2:0 arányban vezetett. A gólokat Herskovits 11-esből és Farkas lőtték. A második félidőben azután a vendégcsapat is rákapcsol és sikerül az eredményt 3:3-ra feltornáznia.

Az oradeai Vestul ugyancsak Valea lui Mihaion játszott vasárnap ottani Juventus ellen, amelyet 4:2 arányban sikerült legyőznie. Az első félidőben a Juventus szerzett meg a vezetést és azt meg is tartja, de a második félidőben az oradeai csapat kerül fölénybe.

Időjárás

Mérsékelt délnyugati szél, néhány helyen zivatar lehetséges, főleg nyugaton. A hőmérséklet keleten nem változik.

5 oldal "ERDELYI MAGYARSÁG" 1935 szeptember 5

Öngyilkosság a Rédey kertben

Tegnap délután tragikus öngyilkosság történt a Rédey kertben a Peta patak mentén elhúzódó Str. Lt. Batranul Nicolae ucca 25. számú házban. Ebben a házban lakott Mos Marinut 17 éves diák, az állami felsőkereskedelmi iskola első osztályos növendéke. Sógora nyugalmazott törzsőrmester, a város szolgálatában áll és szüke keresetéből szép nevelést biztosított a fiúnak. Eppen ezért értetlenül és tanácstalanul állnak a kétségbeesett rokonok a fiu öngyilkosságával szemben.

Kedd délelőtt két óra után néhány perccel a fiatal Mos Marinut bezárkózott szobájába, elővette sógora revolverét, homlokára szorította a csövet és meghúzta

ravaszt. A következő pillanatban véres fejével bukott le a földre.

A döbbenésre rohantak a szomszédok akik nyomban értesítették a mentőket.

Mos Marinut még élt, amikor a hordágyra tették s be szállították a kórházba.

Mint később megállapítást nyert, Mos Mironut kedd délelőtt megbukott a matematikából a javító vizsgán és ezért dobta el magát az életet.

Mos Mironut a Tileagd melletti Balaia községben lakik, Oradeán nővérénél és sógoránál lakott.

Az orvosok az öngyilkos diákról megállapították, hogy menthetetlen, mert a golyó agyvelejét roncsolta szét.

Rendőrt gázolt Clujon egy oradeai úrvezető

Clujról jelentik: Az oradeai 274 rendszámot viselő autó hétfőn reggel a cluji Manasturului uton levő Czelli sörgyár előtt elütötte Bene János szolgálatban levő közrendőrt. Az elgázolt közrendőrt maga a gázoló autót vezető emelte fel a földről és szállította be a klinika sebészeti osztályára, ahol első segélyben részesítették. Az orvosi vizsgálat során megállapítást nyert, hogy Bene János a karján és a lábán szenvedett

könnyebb természetű sérüléseket s mint-hogy állapota nem volt súlyos, lakására szállították és ott vették ápolás alá. A gázoló autót vezetőt pedig előállították a VI. kerületi rendőrségen, ahol megállapítást nyert, hogy Patruban Miklós oradeai illetőségű, Pavel uccában lakó úrvezetővel azonos. — Az eljárást Patruban ellen megindították.

200 ezer lejt loptak el egy pékmestertől

Timisoaráról jelentik: Vakmerő betörés történt tegnap a késő esti órákban Herdanovics pékmester Preyer ucca 3. szám alatti lakásán. A pékmester és családja ebben az időpontban nem tartózkodott a lakásban és az ismeretlen tettesek felhasználva az alkalmat, álkulcs segítségével behatol-

tak a lakásba s feltörték a szekrényeket. A vakmerő betörők az egyik szekrényből magukkal vittek 100 ezer lei készpénzt és közel százezer lei ékszert. A timisoarai rendőrség széleskörű nyomozást vezetett be a vakmerő betörők kézrekerítésére.

Hurokra került egy veszedelmes betörő

Veszedelmes és országosan körözött, rovottmultu egyént tartóztatott le az oradeai rendőrség büntető osztálya Dombi László személyében. Dombi körülből másfél évvel ezelőtt megszökött a timisoarai hadtestparancsnokság börtönéből és azóta már összejárta az ország valamennyi városát. Mindenünne akkor tette át székhelyét már városba, amikor már a talaj lábai alatt melegedni kezdett. A letartóztatott, többszörösen körözött veszedelmes betörő kihallgatása még folyamatban van. A rendőrség feltevése szerint ugyanis, minden valószínűség szerint Dombi az időt amit Oradeán töltött, nem pazarolta hiába és lelket bizonyára egy-két betörés terhel.

lyét már városba, amikor már a talaj lábai alatt melegedni kezdett. A letartóztatott, többszörösen körözött veszedelmes betörő kihallgatása még folyamatban van. A rendőrség feltevése szerint ugyanis, minden valószínűség szerint Dombi az időt amit Oradeán töltött, nem pazarolta hiába és lelket bizonyára egy-két betörés terhel.

Rist közvetít a román kormány és a francia hitelezők között

Bucurestiből jelentik: Az Univerzal értesítése szerint abban a négyes tanácsban, amely a Románia és Franciaország közötti külkereskedelmi viszonyt fogja szabályozni, helyet foglal Charles Rist is, aki a legnagyobb jóakarattal támogatja a román bizottságnak azt az előterjesztését, hogy a szelvénytartozás esedékes összegét árban fizesse meg Románia. Rist szerint módos kell nyújtani Romániának, hogy bármilyen formában is eleget tehessen fizetési kötelezettségének és fel kell emelni a beviteli kvótát, hogy ebből az így exportált áruból fizethesse Románia tartozását. Hir szerint, hogy a hitelezők elvben már elfogadták Romá-

nia ajánlatát, Ristnek köszönhető. Rist azonban most kétheti szabadságra ment és ez alatt az idő alatt szünetelni fognak a tárgyalások. Erre az időre tér haza Párisból Badulescu alminiszter és a román bizottság is. Biznak azonban abban, hogy az újra megkezdődő tárgyalások során sikerül fog a megállapodást létrehozni.

Az Univerzal szerint illetékes helyen nem erősítették meg azt a hírt, mintha a hitelezők azt kívánnák, hogy Romániát helyezzék újból pénzügyi felügyelet alá és Auboint bízzák meg, úgy mint a multban ennek a felügyeletnek gyakorlásával.

Még egy istenlátó kislány

Ploestiből jelentik: A Prahova megyei Perepa községben istenlátó gyermek jelentkezett. A mult hónap 29-én egy este azzal állított haza a mezőről, hogy hazajövet lát-

ta az Istent. A 13 éves Matoria Marni, aki közepesen fejlett és meglehetősen értelmes kislány azzal jött haza a mezőről, hogy amikor a mező közepén jött, megjelent neki az

Isten. Öreg ember formájában jelent meg az Isten, mesélte a kisleány és rámparancsolt, hogy intsem az embereket, legyenek vallásosabbak, törődjenek többet Istennel, mint eddig. Ott ahol áll, ássanak kutat és a kut két oldalára állítsanak keresztet. A leányka valósággal transzban volt, amikor ezt elmesélte és a falusi népre óriási hatással volt. Mint a szentet úgy vették körül a gyermeket és a tehetősebb gazdák azonnal összeadtak annyi pénzt, amennyiből megkezdheték a kut ásását azon a helyen, ahol a kisleány megmutatta. A parasztok körében elterjedt a hire, hogy a kut vizének gyógyereje lesz. A kislány fanatikusan állítja, hogy neki Isten jelent meg és állandóan sir, vagy imádkozik. Messze környéken tudják már, hogy Perepa községben is megjelent az Isten egy leányka előtt és máris megkezdődött a zarándoklás a falucskába. Sokan csak azt akarják, hogy a leányka kezével érintse meg őket, mert hisznek benne, hogy az érintésétől meggyógyulnak.

— **Tagfelvétel a Magyar Dalkörben.** Városunk egyetlen művészi csoportja jogsítozt dalárdája, a Magyar Dalkör nyári pihenője után szeptember 1-ével András Ede zenetanár, országos karnagy vezetése alatt újból megkezdte munkásságát. Új tagok jelentkezését a próbák ideje alatt szívesen fogadja az egyesület vezetősége. Jelen kezés hétfőn és oszütörtökön este 8—10 óráig a Premontrei gimnázium első teleén. (Bejárat a tornacsarnok mellett.)

— **Hirtelen halál Beiuson.** A beiusi rendőrség telefonon jelentette, az ügyészségnek, hogy Popovici Anna 67 éves asszonyt lakásában tegnap reggel halva találtak. Előbb öngyilkosságra gondoltak, de később az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az asszony az éjszaka folvamá épileptikus rohamot kapott és a szívroham megölte. Az ügyészség megadta az engedélyt a temetésre.

APRÓHIRDETÉSEK

Kifutó fia nagyobb, azonnalra felvétetik. Stanlard Str. Aurel Lazar 10. Fogház-műhely. 3658

Tisztességes bejáróné felvétetik. Kálmár, Str. D. Kantemir 76. 3658

Nyomdász tanuló felvétetik. Pásztor-nyomdában, Oradea.

Megvételre keresek fiókos szilbotot. Cimet a kiadóbakérek leadni. 3619

Eladó 2 nagyobb festékes hordó. Cini a kiadóhivatalban.

Ujsagarusításra fiukat és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban. Piata Viteazul Mihai 4. szám

2 iskolás leány vagy fiu teljes ellátáskaphat 600 lejért. Str. Moldova 58.

Eladó 4—500 darab vályog, hasznáit ajtó és ablak. Str. Fabricilor 28. 3630

Calea Victoria-utcán zsidó templomban legjobb helyen ülőszéket eladom. Grószné, Cuza Voda 42. 3626

Jó bakkancs munkásokat felvesszek. — Mezey, Seleusi rét 2-utca 1. 3628

Gratológusnő bármilyen bajaiban segíteni tud. Taxa 20 lej. Oradea, Str. Moldova 58-a. 3117

Bevezetett helyre jó keresettel gyakorlott ujságárust felvesszünk. Jelentkezni igazolt irásokkal a kiadóhivatalban.

Vidékre kerestetik 14—15 éves fiu ujságárusnak fizetéssel ellátással. Wégner Alésd, jug. Bihor.

Jó házból való fiu 14 éven felüli, kifutónak felvétetik. Lengyel, Reg. Ferdinand 4 3632

Főzéshez értő mindenest kéttagu családhoz jó bizonyítvánnyal felvétetik. Lusztig, Andrányi-Kugler palota I. emele. 3634

Megbízható mindenest bizonyítványokkal azonnal felvétetik. Dr Kiss Bul. Rayale Ferdinand 13. I. emelet. 3634

Könnyű kézimunkára leányokat felvessz 16 évtől Ito textilgyár. 3637

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA

Telefon: 384